

De stilte voorbij

De zedenzaak van Beatrijs van de Ven

“Vier jaar lang heeft het slachtoffer moeten wachten totdat haar zaak op zitting kwam. Eindeloos geduld heeft het slachtoffer gehad. Petje af, dat ze dit kan opbrengen na alles wat ze heeft meegemaakt in haar jeugd. En waarvoor ze verlangt naar rechtvaardigheid,” vertelt Beatrijs van de Ven.

Vrijdagmiddag, haar meeste klasgenoten keken ernaar uit. Leuke dingen doen met vriendinnen. Mellanie niet. Voor haar was elke vrijdagmiddag een moment waarop ze alleen thuis was met haar stiefvader. Ze kon dan kiezen uit 3 verschillende ‘spelletjes’ namelijk nummer 1, 2 en 3, oftewel aftrekken, pijpen of penetreren. Als ze te vaak voor nummer 1 of 2 koos, werd haar stiefvader kwaad en besloot hij dat het nummer 3 moest worden.

Van haar negenjarige tot zeventienjarige leeftijd werd Mellanie (1989) misbruikt door haar stiefvader. Dit alles speelde zich af tussen 8 februari 1998 en 8 februari 2007 in haar ouderlijk huis. Pas in 2013, kan Mellanie het aan om hiervan aangifte te doen. Vier jaar later, op 24 maart 2017, kwam deze zedenzaak voor de rechtbank nadat deze werd opgepakt door AP Midden-Nederland. Zaakofficier Beatrijs van de Ven ontfermde zich over deze zaak die vanuit het toenmalige Basis-op-orde-team toegewezen werd. Dit landelijke team, een initiatief van het programma Jeugd, Gezin, Zeden (JGZ), had de taak om oude zedenzaken weg te werken en ontdekte in het verhoor dat het slachtoffer had verteld dat haar stiefvader ook foto’s van

haar nam tijdens het misbruik. Er zou dus sprake zijn van kinderporno.

Een ‘gewone’ zedenzaak

“Dit is een zedenzaak zoals er veel meer van zijn,” aldus Beatrijs. Toch markeert de zaakofficier deze zaak als bijzonder, zo vertelt ze in haar kantoor op de dertiende etage dat uitzicht biedt op station Utrecht en alles daaromheen. Op deze grote hoogte, laat een blik naar buiten de mensen klein lijken. Kwetsbaar.

Beatrijs: “Ik houd me graag bezig met zaken waarbij ik iets kan betekenen voor slachtoffers. Vaak zie je een slachtoffer direct na het stoppen van het misbruik. Je weet dan nog niet hoe een leven er verder uit komt te zien, hoeveel last iemand ervan gaat hebben als volwassene en welke strijd geleverd moet worden om het leven weer op de rit te krijgen. Bij Mellanie zie je heel duidelijk hoe ze haar verleden met haar meedraagt. Maar ze heeft dit ook erg goed kunnen verwoorden. Tijdens de zitting heeft zij namelijk gebruik gemaakt van haar spreekrecht en onder woorden gebracht wat haar is aangedaan. Hierdoor voelt Mellanie zich een stuk sterker. En dat is precies wat we willen,

dat mensen zich weer gekend en gesterkt voelen en dat er recht wordt gedaan aan wat er gebeurd is. Voor zover dat kan.”

Een relatie met moeder en dochter

Het begon allemaal toen haar moeder een nieuwe relatie kreeg met hem, haar nieuwe stiefvader. Al snel ontstond de afspraak dat hij Mellanie naar bed bracht. Toen ze een jaar of acht was, begon het met een hand onder haar deken. Even voelen...

Op haar beurt mocht zij bij hem voelen, wat het met hem deed. Daarna gebeurde dit steeds vaker. Uit het verhoor blijkt dat Mellanies zus na een gesprek met Mellanie vermoedde dat er iets niet klopte.

"Spreekrecht geeft Mellanie nu ook echt wat te zeggen, terwijl vroeger over haar beslist werd"

Zij kaartte dit aan bij haar moeder die op haar beurt verhaal haalde bij haar vriend, Mellanies stiefvader. Uit een brief van de GGZ (1999) bleek dat er destijds inderdaad sprake was van misbruik. Deze brief heeft later haar aangifte ondersteund. Het misbruik zou gestopt zijn, daar gingen Mellanies moeder en zus van uit, maar niets bleek minder waar. Zo weet Mellanie te vertellen dat ze een keer bij de ouders van haar stiefvader bleef logeren toen ze in groep zeven of acht zat. "Seks is iets wat mensen doen die van elkaar houden", vertelde hij haar toen. Die avond heeft hij haar gepenetreerd. Beatrijs: "Grooming gebeurt vaak bij kinderen. Hierdoor worden zij langzaam een situatie ingetrokken. Het begon niet meteen met grove seksuele handelingen. Het begon met een keer strelen, kietelen en stoeien."

De relatie tussen Mellanies stiefvader en haar moeder eindigde toen Mellanie zestien of zeventien jaar oud was. Haar moeder had ontdekt dat hij al Mellanies MSN- en SMS-berichten controleerde. Toen er op een avond heel veel herrie op zolder te horen was, besloot haar moeder een

kijkje te nemen. Daar trof ze Mellanie en haar stiefvader aan, verwickeld in een ruzie. "Mellanies moeder mocht hem verlaten, maar Mellanie niet. Zij moest bij hem blijven, want hij was verliefd op haar en ze hadden een relatie," vat Beatrijs samen. Mellanie probeerde het juist 'uit te maken' en heeft toen aan haar moeder verteld dat zij seks had met haar stiefvader. Tenminste elke vrijdag. "Maar hij is alles vergeten. Alles," vertelt Beatrijs sceptisch.

De weg naar aangifte

"Op de radio hoorden Mellanie en haar stiefvader eens dat er iemand aangifte gedaan had tegen een volwassene die seks had met kinderen," verklaart Beatrijs. "Maar jij houdt toch van mij?", was de reactie van haar stiefvader.

Waarop Mellanie antwoordde: "Ja, ik houd heel veel van jou!" - het antwoord waarvan zij wist dat hij dit wilde horen. "Mooi," bevestigde haar stiefvader, "bij ons is het dus anders,".

Beatrijs: "Op die manier kon hij ermee door blijven gaan. Heel lang heeft Mellanie zich mede-schuldig gevoeld, omdat ze het goed had gevonden. Als kind."

Mellanie was heel bang dat anderen haar zouden veroordelen voor wat er was gebeurd, omdat zij zichzelf veroordeelde.

Maar zes jaar nadat het misbruik gestopt is, stapt ze, in 2013, dan toch naar de politie met haar verhaal. Eerst voor een informatief zedengesprek, vervolgens voor het doen van aangifte. Vier jaar duurt het, voordat de zaak op zitting komt. Beatrijs: "Toen ik de zaak in handen kreeg, heb ik het direct uitgezet bij het kinderpornoteam. Het probleem is dat ze er niet meteen mee aan de slag gingen omdat er helaas veel acute zaken waren die opgepakt moeten worden. Bij Mellanie was het misbruik jaren geleden gestopt." Al dat wachten leverde nog meer vervelend nieuws voor Mellanie op...

Beatrijs: "Ik moest vertellen dat er een strafvermindering zou komen voor haar (voormalige) stiefvader, omdat de zaak zo lang is blijven liggen, terwijl zij daar dus helemaal niets aan kan doen."

Het lijkt haast dubbel slachtofferschap. Gelukkig ziet Mellanie het zelf niet zo. Uit een interview met het magazine voor slachtoffers en nabestaanden 'Dupe' (nr. 2, 2017) blijkt haar waardering voor de manier waarop de officier medeleven toonde en eerlijk uitlegde wat er speelde. "Het was prettig om al die aspecten van mijn zaak met een persoon door te spreken in plaats van brieven te lezen. Daarmee verdween het gevoel dat ik niet serieus werd genomen."

Ruimte voor verbetering

"Zo'n zaak moet uiteraard niet zo lang blijven liggen. Dat is een dik verbeterpunt. Niet alleen voor ons. Het is het hele traject van aangifte tot de zitting dat lang duurt. Het heeft ook even geduurd voordat er zoeking is gedaan naar de kinderporno. Dat had al snel na de aangifte moeten plaatsvinden. Niet twee jaar later, nadat iemand van het Basis-op-orde-team ontdekte dat er sprake kon zijn van kinderporno. Daarna zijn bij de

De stille voorbij

Kijk maar
 Kijk maar goed
 Nu ik hier zo zit
 Ik betwijfel of het je wat doet
 Kijk maar naar mijn lichaam
 Dat jij toen hebt aangeraakt
 Kijk maar naar me
 Naar wat je hebt kapot gemaakt
 Kijk maar naar het meisje
 Aan wie jij je toen vergreep
 Niemand die mij kon helpen
 Niemand die mij begreep
 Ik zat vast in een web van leugens
 Een web van schijn
 Ik werd iemand die ik niet wilde zijn
 Dus kijk maar
 Kijk maar naar mijn pijn

 Kijk maar
 Kijk maar goed
 Kijk maar in de spiegel
 Wanneer dat moet
 Zie je wie je wil zien?
 Of doe je maar alsof je iemand anders bent?
 Iemand met een goed hart
 Een zuiver geweten
 Een echte vent?
 Diegene zul jij nooit zijn
 Dus kijk maar
 Kijk maar naar jouw pijn

 Het is nu jarenlang geleden
 Sinds jij bij ons gezin hoorde
 Sinds ik jouw plannetjes durfde te verstoren
 Kon ik maar meten
 Of ik wat groter ben sindsdien
 Of ik wat sterker ben misschien
 Of ik wat verder ben gekomen
 Want volgens mij heb ik net toch een stapje terug
 genomen
 Ik wil helen
 Ik wil vrede met mijn verleden

(Gedicht: Mellanie)

verdachte computers en harde schijven opgehaald. Omdat er geen ruimte was bij ons parket, bekeek het kinderporno team in Oost-Nederland het digitale geheugen van de computer en de harde schijven. Uit onderzoek bleek dat het inmiddels verwijderd was, maar dat er daadwerkelijk kinderporno op zijn computer had gestaan of was benaderd. Niet van Mellanie, wel van andere kinderen.”

Selectief geheugenverlies

Natuurlijk liegt het geheugen van de computer niet. De verdachte daarentegen zou vroeger na een ongeluk geheugenverlies opgelopen hebben. Wanneer de rechter tijdens de zitting naar de kinderporno vraagt, antwoordt de verdachte: “Ik heb zeker geen kinderporno op de computer gehad. Dat kan niet.” Hij weet dus zeker dat het niet zo was. “Maar,” vervolgt de rechter, “hoe kunt u dat weten, want u zegt net dat u niet meer weet wat er gebeurd is? Hoe weet u dit dan wel zo zeker?”

Recht van spreken

Woorden kunnen daden oprecht een plaats geven. Dat geldt zeker wanneer het slachtoffer ervoor kiest gebruik te maken van zijn of haar spreekrecht. Vanaf 1 juli 2016 geldt onbeperkt spreekrecht en mogen slachtoffers (of nabestaanden van het slachtoffer) spreken over de mogelijke bewezenverklaring, het strafbare feit, de schuld van de verdachte(n) en de hoogte van de straf. Mellanie besloot om van dit spreekrecht gebruik te maken en de verdachte te laten weten wat hij haar heeft aangedaan. Ze deed dat middels haar gedicht ‘De Stille Voorbij’.

Beatrijns: “Ik vind het knap dat Mellanie dit heeft gedaan. Het geeft haar nu ook echt wat te zeggen, terwijl vroeger over haar beslist werd.”

De eis

“De rechtbank heeft een gevangenisstraf conform mijn eis opgelegd: achtenveertig maanden. Ik had een veroordeling gevraagd voor alle misbruik-feiten, die zijn dan gesplitst in onder de twaalf, tot de zestien en boven de zestien jaar. Boven de zestien jaar is het alleen strafbaar als het met je eigen kind is of iemand die aan je zorg is toevertrouwd. Dat was hier het geval, dus dat was feit drie. Het vierde feit was de kinderporno. Maar omdat dat allemaal verwijderd was van de computer, was voor mij niet duidelijk op welk moment deze kinderporno op zijn computer terecht is gekomen en of dit was omdat hij het had opgeslagen of omdat hij het enkel had benaderd. Sinds 2010 ben je ook strafbaar als je kinderporno benadert, daarvoor moest je het echt in bezit hebben om strafbaar te zijn. Op dat punt heeft hij vrijspraak gekregen omdat onduidelijk was of het voldeed aan de wettelijke vereisten.”

In deze zaak heeft de verdachte hoger beroep aangetekend. Mellanie zal dus nog langer moeten wachten, op de afloop van haar zaak. Op (definitieve) rechtvaardigheid. ■